

Ingrida Bertulienė
Rūta Girdzijauskienė
Vitalija Valeikienė

VIEVERSYS

Muzikos vadovėlis III klasei
su kompaktine plokšte

TURINYS

6	💧	MUZIKINIS VORATINKLIS	50	✳	TĖVIŠKĖS KELIU: ŽEMAITIJA
8	💧	RUDENS MUZIKA	52	✳	GIESMĖ LIETUVAI
10	💧	KVIEČIA MUZIKINIS TEATRAS	54	✳	VIEVERSIO LAIŠKAS
14	💧	STEBUKLINGAS OPEROS PASAULIS	56	🌸	MUZIKA IR TELEVIZIJA
20	💧	BALETO MAGIJA	58	🌸	PAUKŠČIAI GIESMININKAI
24	💧	MANO FLEITA	62	🌸	STYGINIAI INSTRUMENTAI
26	💧	MOKAUSI KURTI: IMPROVIZAVIMAS	64	🌸	KELIONĖ BURINIU LAIVU
28	💧	SKAMBANTYS LAŠAI	66	🌸	MUZIKA LINKSMAI
30	💧	MOKAUSI KURTI: KOMPONAVIMAS	68	🌸	PUČIAMIEJI INSTRUMENTAI
32	💧	MUZIKA IR MADA	70	🌸	SUGRĮŽĘS LAIKAS
34	💧	VIEVERSIO LAIŠKAS	72	🌸	DOVANOJU ŠVENTĘ MAMAI
36	✳	ŽIEMA, GARSŲ KUPINA	74	🌸	LIAUDIES INSTRUMENTAI
40	✳	KALĖDOS KELIAUJA PER PASAULĮ	76	🌸	VIEVERSIO LAIŠKAS
42	✳	TĖVIŠKĖS KELIU: AUKŠTAITIJA	78	🌸	VASAROS SUTIKTUVĖS
44	✳	TĖVIŠKĖS KELIU: DZŪKIJA	80	🌿	RITMO PRATIMAI
46	✳	TĖVIŠKĖS KELIU: SUVALKIJA	81	🌿	SOLFEDŽIAVIMO PRATIMAI
48	✳	TĖVIŠKĖS KELIU: MAŽOJI LIETUVA	82	🌿	GROK FLEITA

BALETO MAGIJA

Ar esi matęs spektaklį, kuriame nepratariamas nė vienas žodis, kuriame viską gali suprasti iš šokėjų judesių, veido išraiškos, muzikos? Tai baletas.

Baletas yra muzikinis spektaklis, jungiantis šokį, muziką, kostiumus, scenos dekoracijas ir apšvietimą.

Kaip atsirado baletas? Teigiama, kad prieš 500 metų vienuose Italijos rūmuose vyko puota. Skambėjo muzika. Grupė šokėjų, apsivilkusių kaip dievai, rengė eitynes, šokius, žaidimus, grakščiai nešė į stalą patiekalus. Svečiams tai labai patiko, ir kiekvienas dvaras panorė turėti tokią šokėjų grupę. Vėliau ji pavadinta baletu trupe*.

Šokdavo ir kunigaikščiai, karaliai. Prancūzijos karalius Liudvikas XIV taip gerai šoko, kad dėl atlikto Saulės vaidmens baletu spektaklyje buvo pramintas Karaliumi Saule. Jo rūmuose kūrė žymus kompozitorius Žanas Batistas Liuli. Jis sukūrė daug nuostabių kūrinių, todėl vadinamas prancūzų operos ir baletu tėvu.

Tapo tradicija operos spektaklį pagyventi baletu šokiais. Dažniausiai baletu numeriai* atliekami antrame veiksme.

* **trupė** – baletu artistų kolektyvas, kuriantis ir šokantis spektaklyje

* **numeris** – spektaklio dalis

● Klausyk muzikos. 8

Įsivaizduok esąs Liudviko XIV rūmuose. Skambant muzikai, vaikščiok grakščiai, iškilmingai.

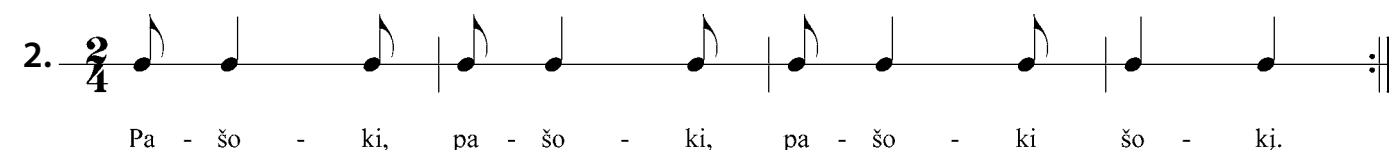
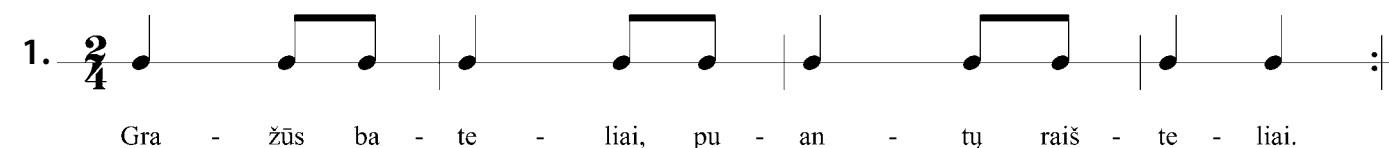
Daugiau kaip prieš 300 metų baletą pradėjo šokti moterys. Anksčiau jų vaidmenis atlikdavo vyrai.

Beveik prieš 200 metų atsirado **puantai** – kietanosiai moteriški baletu bateliai. Su jais šokama pasistiebus ant pirštų galų. Puntai gaminami dažniausiai iš rožinio atlaso, surišami juostelėmis aplink koją.

Balerinos, šokančios su pūntais, atrodo tarytum atitrūkusios nuo žemės.

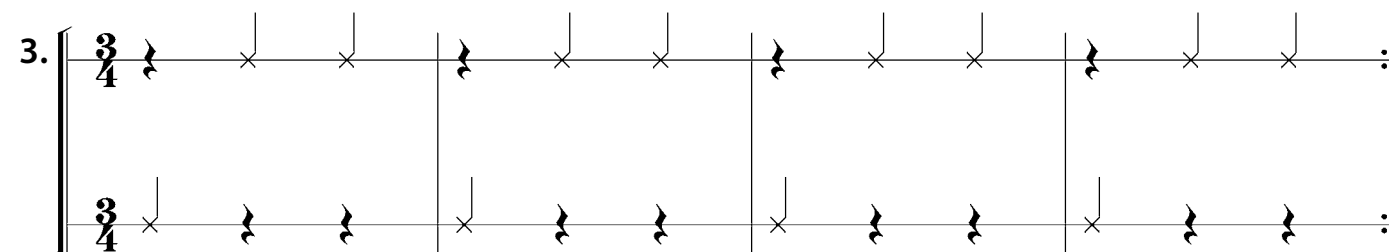
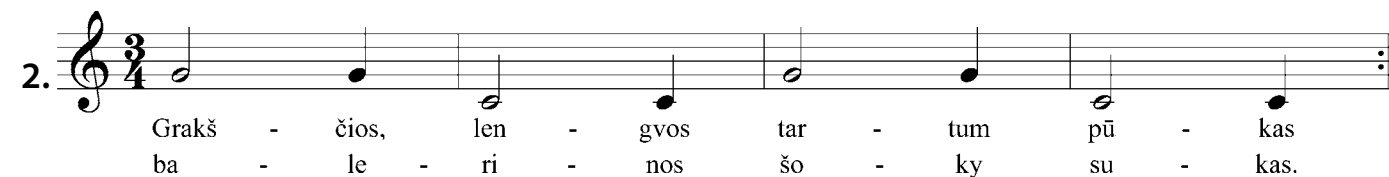
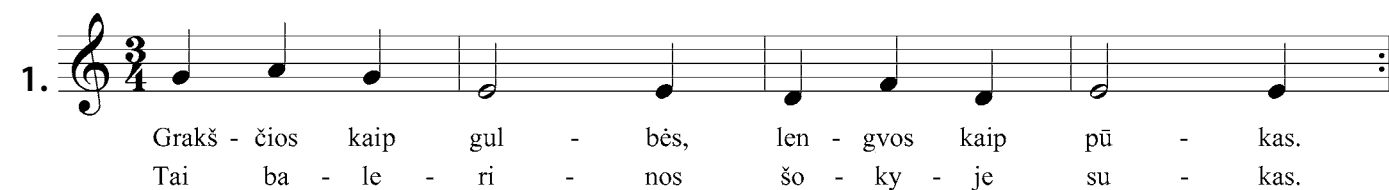

● Ritmuok, skanduok, grok ritminiais instrumentais.

● Solfedžiuk, dainuok, pritark skambiaisiais judesiais arba ritminiais instrumentais.

Nijolės Rimkienės eilės

Rusų kompozitorius Piotras Čaikovskis gyveno ir kūrė daugiau kaip prieš 150 metų. Jis nemokėjo šokti, įsivaizduoti baletų judesius jam padėjo choreografas. Trys Piotro Čaikovskio sukurti baletai laikomi gražiausiais klasikiniais baletais.

- Klausyk Piotro Čaikovskio baletų muzikos. Žaisk spalvomis, judėk, šok.

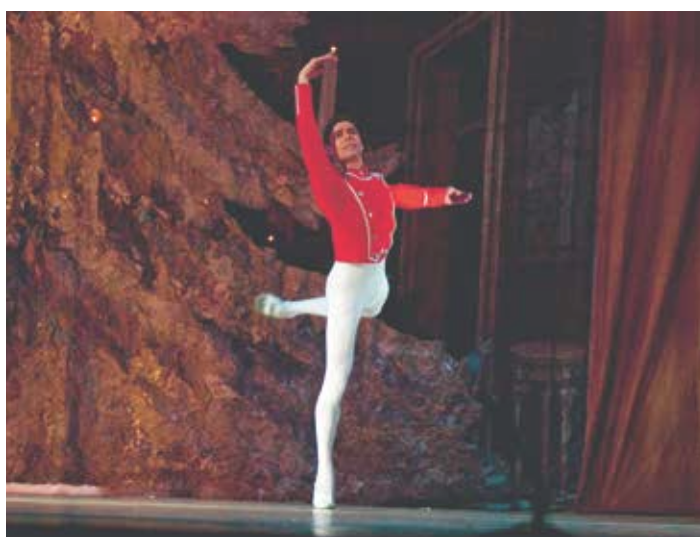
Gulbių ežeras

Piktas burtininkas Odetą pavertė gulbe. Naktimis ji virsdavo gražuole ir šokdavo su kitomis užburtomis mergaitėmis. Mažųjų gulbių šokis – vienas įspūdingiausių baletų numerių. 9

Miegančioji gražuolė

Ragana užbūrė ką tik gimusią karaliaus dukterį Aurorą ir išpranašavo: kai ji sulauks 16 metų, įsidurs pirštą ir mirs. Bet taip nenutiko, nes gerosios fėjos apsaugojo princesę. Pasaka laimingai baigiasi princesės ir princo valsu. 10

Spragtukas

Kalėdų proga mergaitė Maša dovanų gavo nepaprastą žaislą – Spragtuką. Atgijęs naktį, jis skubėjo išvaduoti žiurkių karaliaus užgrobtą karalystę ir kartu su Maša patyrė daug nuotykių. Maršo muzika perteikia Spragtuko pasiryžimą nugalėti priešus. 11

Pasistiebus ant pirštukų

Lauros Remeikienės muzika ir eilės

Pasistiebus ant pirštukų
Tartum ant mamos batukų
Šoku taip, kaip šoka lapai –
Šoku aš labai lengvai.

Priedainis:

Nai nai nai nai nai...
Pažiūrėk, kaip lengvai
Sukas kojos ratu,
Eikš, pašoksime kartu,
Eikš, pašoksime kartu!

Ant grindų gražiai patiestas,
Toks geltonas tartum sviestas,
Senas kilimas kvatoja
Ir už šokį man dėkoja.

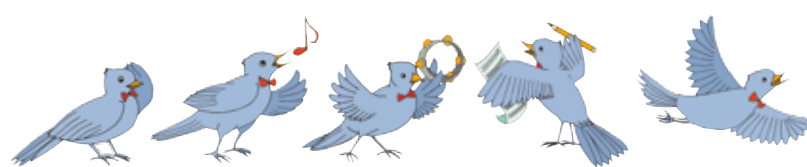
Priedainis

Apsikaišius debesėliais
Saulė moja spindulėliais.
Su manim labai lengvai
Šoks jinai ir šoks draugai!

Priedainis:

Nai nai nai nai nai...
Pažiūrėk, kaip lengvai
Sukas kojos ratu,
Gera šokti kartu,
Gera šokti kartu!

MUZIKA IR TELEVIZIJA

Muziką girdi kiekvieną dieną. Ji sklinda per telefoną, kompiuterį, radiją. Muzika skamba ir televizijoje. Ar susimąstei, kiek ir kokios muzikos girdi žiūrėdamas televizorių?

Kiekviena televizijos laida atpažįstama iš muzikinio šaukinio. Pavyzdžiui, Lietuvos vaikų ir moksleivių televizijos konkursas „Dainų dainelė“ jau kelis dešimtmečius prasideda ta pačia lietuvių liaudies dainos melodija.

- Kokias muzikines laidas žiūri? Ką nauja sužinai? Kas skamba kiekvienos laidos pradžioje?

Televizijos laidose girdėti muzika. Laidos turinys lemia, kokia muzika joje skamba. Ar atkreipei dėmesį, kokia ji būna?

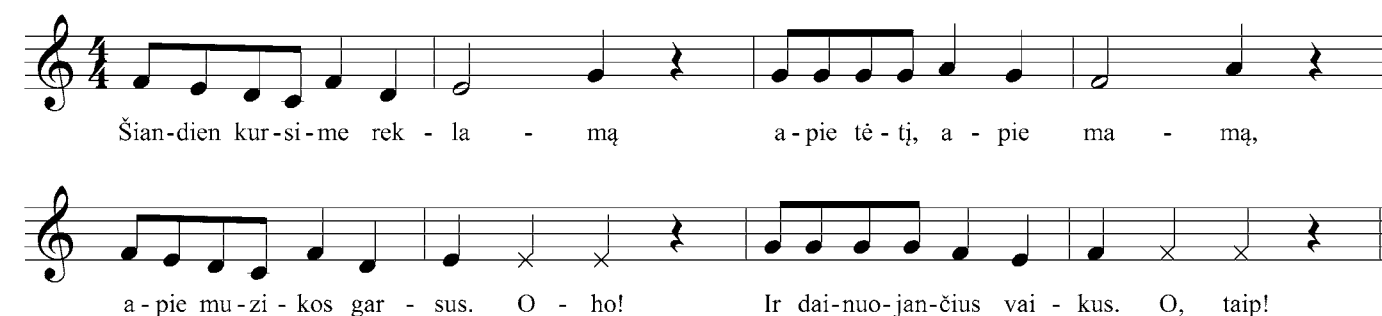
- Namie žiūrėdamas televizijos laidą įsiklausyk į skambančią muziką. Svarstyk, kodėl tai laidai parinkta tokia muzika. Apibūdink ją.

Televizijoje yra daug reklamos. Reklamose skamba ir klasikinė, ir kompiuterinė, ir roko, liaudies, džiazo muzika.

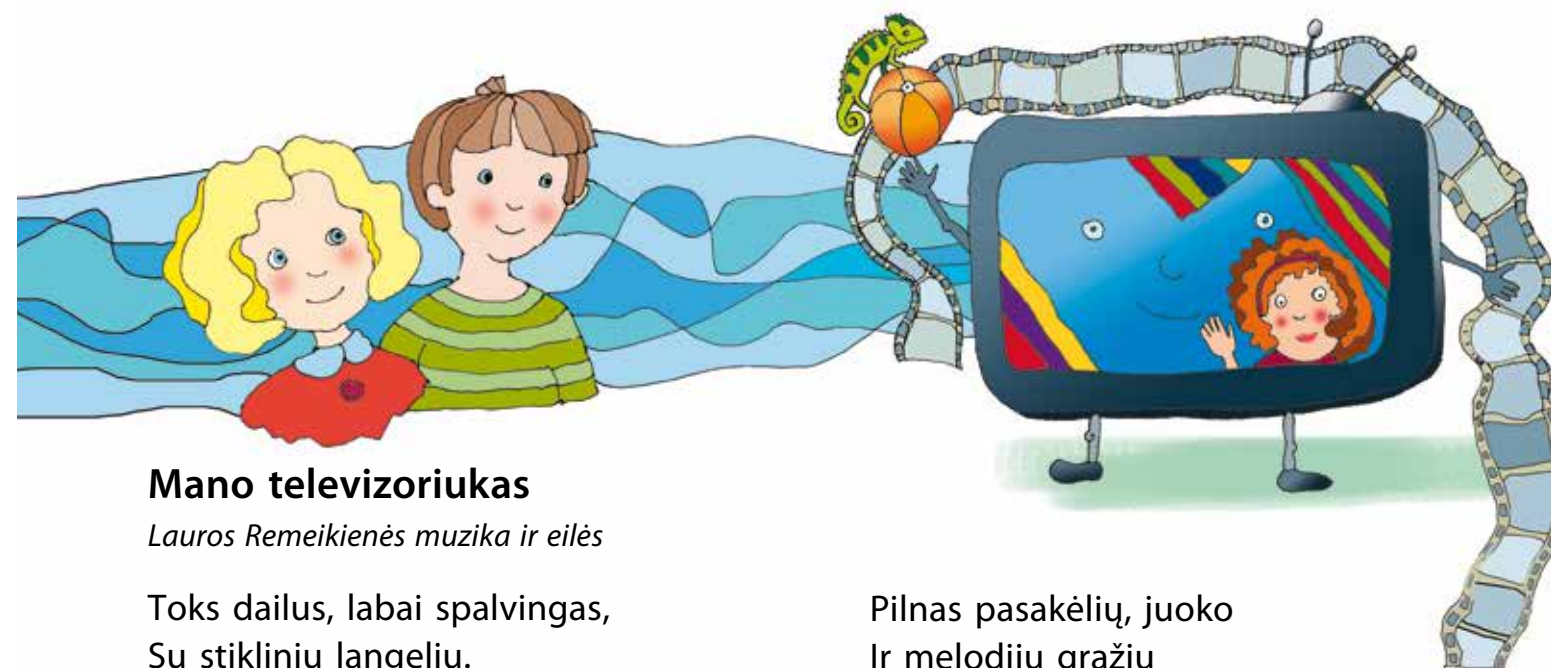
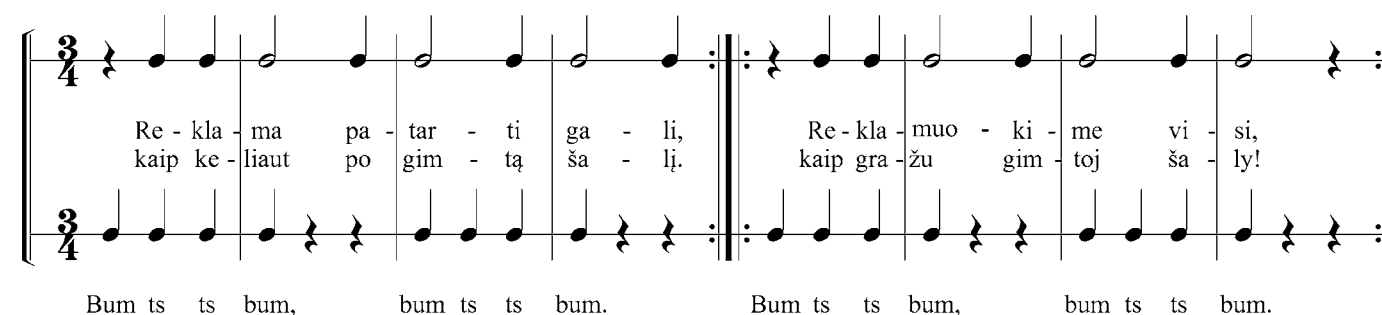
- Papasakok apie įsimintiniausią reklamą ir joje skambančią muziką. Kaip manai, kodėl reklamos kūrėjai parinko tokią muziką?
- Su draugais sugalvok ir vaidink muzikos instrumento reklamą. Kurk reklamos muziką.

- Solfedžiuok, dainuok, vaidink.

- Ritmuok, skanduok, vaidink.

Mano televizoriukas

Lauros Remeikienės muzika ir eilės

Toks dailus, labai spalvingas,
Su stikliniu langeliu.
Televizorius protingas –
Jį labai seniai turiu.

Priedainis: Spust mygtuką – štai jis rodo
Kalną, žolę ir namus.
Na, o jeigu atsibodo,
Spust – ir vėl jisai ramus.
Tyliai tupi, net nešviečia,
Pailsėt visus pakviečia.

Pilnas pasakėlių, juoko
Ir melodijų gražių
Televizoriukas mano
Su stikliniu langeliu.

Priedainis: Mirksi, šviečia ir dainuoja,
Pro langelį tetos moja,
O kai aš miegot einu,
Linki man saldžių sapnų.
Televizorius neknarkia
Tiktai tyliai akį merkia.